

DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Cecan, Elena Șalari, Dina Brînză și Gheorghe Țaruș împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Asociația de Economie și Împrumut „Prut-Văratice” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de fidejusiune și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă:

La 03 august 2017, Rodica Cecan, Elena Șalari, Dina Brînză și Gheorghe Țaruș au depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Mixte Organizația de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată, în prezent Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată, (în continuare OCN „Microinvest” SRL), intervenient accesoriu Asociația de Economie și Împrumut „Prut-Văratice” (în continuare AEÎ „Prut-Văratice”), solicitând declararea nulității absolute a contractului de fidejusiune nr. BLAC-F/A-26.09 din 27 decembrie 2009, încheiat între ÎM OM „Microinvest” SRL și Rodica Cecan, Elena Șalari, Dina Brînză și Gheorghe Țaruș, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Cecan, Elena Șalari, Dina Brînză și Gheorghe Țaruș împotriva „Microinvest” SRL, intervenient accesoriu AEÎ „Prut-Văratice” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de fidejusiune și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost strămutată conform competenței spre judecare în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 13 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost dispusă efectuarea expertizei grafoscopice, fiind dispusă suspendarea procesului civil până la prezentarea în instanță a raportului de expertiză grafoscopică.

În rezultatul parvenirii raportului de expertiză judiciară nr. 390-396 din 25 februarie 2020, prin încheierea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, procesul civil a fost reluat.

Prin hotărârea din 02 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Cecan, Elena Șalari, Dina Brînză și Gheorghe Țaruș și s-a declarat nul contractul de fidejusiune nr. BLAC-F/A-26.09 din 27 decembrie 2009, încheiat între ÎM OM „Microinvest” SRL și Iurie Furtună, Rodica Cecan, Elena Șalari, Gheorghe Țaruș, Ala Fatnic și Dina Brînză în partea semnării contractului de către Rodica Cecan și Gheorghe Țaruș; s-a încasat de la OCN „Microinvest” SRL în beneficiul Rodicăi Cecan cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 100,00 lei și cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 1050,00 lei; s-a încasat de la OCN „Microinvest” SRL în beneficiul Elenei Șalari cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 100,00 lei și cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 1050,00 lei; în rest, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

La 02 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.76) și ulterior la 20 iulie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.86), OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 02 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanței în partea declarării nule a contractului de fidejusiune, precum și a încasării cheltuielilor de judecată în beneficiul Rodicăi Cecan și Elenei Șalari.

Prin încheierea din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de OCN „Microinvest” SRL împotriva hotărârii din 02 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind înaintată în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen; s-a remis în adresa OCN „Microinvest” SRL cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 19 octombrie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.105), OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu trimiterea cauzei instanței de apel în același complet de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel nu a examinat sub toate aspectele toate circumstanțele faptice și nu a analizat toate actele dosarului ce țin de declararea apelului, inclusiv a cererii de apel nemotivate nr. 22167 din 02 iulie 2021, expediată prin intermediul poștei electronice a instanței de judecată.

Or, cu hotărârea din 02 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă parțial acțiunea înaintată nu a fost de acord și la data de 02 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice- jcc@justice.md, a depus cerere de apel nemotivată cu semnătură electronică. Ulterior, suplimentar prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” a fost expediat apelul nemotivat, scrisoarea fiind recepționată la 20 iulie 2021.

Recurentul a opinat că, instanța de apel nu a luat în considerare precum că cererea de apel nemotivată a fost depusă la data de 02 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice a instanței de judecată. Or, instanța de apel s-a referit doar la cererea de apel depusă la 20 iulie 2021.

Deși, instanța de apel indică că apelantul urma să declare apel până la data de 02 iulie 2021, inclusiv, însă nu a luat în considerare că apelantul s-a încadrat în termen.

Recurentul a precizat că, termenul procedural nu se consideră încălcat în cazul în care cererea de chemare în judecată, cererea de apel, de recurs sau de revizuire, documentele sau sumele de bani au fost transmise prin poștă, telegraf sau orice alt mijloc de comunicare, până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. În asemenea situații, acțiunea procesuală se consideră realizată în termen, iar predarea documentului către structurile de comunicație echivalează cu executarea acțiunii în instanța de judecată.

Prin acțiunile sale instanța de apel îi îngrădește accesul liber la justiție și la soluționarea justă și corectă a unui litigiu, ce este consacrată atât de către Constituția Republicii Moldova, precum și de Codul de Procedură Civilă și practica CEDO.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimațiilor la 15 noiembrie 2021, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.108) și a fost recepționată la 17 noiembrie 2021 și 18 noiembrie 2021, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.110-115).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 07 octombrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 19 octombrie 2021, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de OCN „Microinvest” SRL și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Cecan, Elena Șalari, Dina Brînză și Gheorghi Țaruș împotriva OCN „Microinvest” SRL, intervenient accesoriu AEÎ „Prut-Văratîc” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de fidejusiune și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 02 iunie 2021 (Vol.II, f.d.65).

Hotărârea din 02 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către OCN „Microinvest” SRL, în acest sens depunând la 02 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice cerere de apel nemotivată (Vol.II, f.d.76). Ulterior, la 20 iulie 2021, prin intermediul Poștei Moldovei (Vol.II, f.d.86), a expediat suplimentar cererea de apel nemotivată.

Prin încheierea din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de OCN „Microinvest” SRL împotriva hotărârii din 02 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind înaintată în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen; s-a remis în adresa OCN „Microinvest” SRL cererea de apel cu toate documentele anexate (Vol.II, f.d.89-92).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen

Colegiul apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului de atac, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În temeiul art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În continuare, Colegiul iterează că, din materialele cauzei rezultă că în data de 02 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice (Vol.II,f.d.76), OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 02 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind aplicată semnătura electronică a jurisconsultului OCN „Microinvest” SRL, Gabriel Taci.

Ulterior, OCN „Microinvest” SRL a expediat în data de 20 iulie 2021 aceeași cerere de apel nemotivată și prin intermediul Poștei Moldovei (f.d.86).

Însă la emiterea încheierii contestate, instanța de apel în motivarea soluției sale, a reținut că cererea de apel a fost depusă la 20 iulie 2021 și în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, a dispus restituirea acesteia ca fiind înaintată tardiv, precum și că apelantul nu a solicitat repunerea în termen .

Prin prisma criticilor aduse actului contestat de către partea recurentă, instanța de recurs reține că, într-adevăr materialele cauzei atestă expedierea cererii de apel nemotivate împotriva hotărârii din 02 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin intermediul poștei electronice la data de 02 iulie 2021 (Vol.II, f.d.76), adică în interiorul termenului stabilit de legiuitor.

Or, însăși instanța de apel în constatările sale a reținut că apelanta OCN „Microinvest” SRL urma să declare apel până la data de 02 iulie 2021 inclusiv.

De altfel, instanța de apel s-a limitat a reține doar cererea de apel nemotivată depusă la 20 iulie 2021, prin intermediul Poștei Moldovei, însă nu a luat în considerare că aceeași cerere de apel s-a expediat în adresa instanței de judecată și prin intermediul poștei electronice la data de 02 iulie 2021.

În conformitate cu art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

În atare circumstanțe, Colegiul relevă că, apelantul /recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de apel în termenul prevăzut de lege.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13 CEDO, relevat și în jurisprudența CtEDO, Colegiul relevă că circumstanțele relatate impun casarea încheierii instanței de apel.

Or, împrejurările conturate supra atestă că apelantul /recurentul a declarat apel în interiorul termenului de 30 de zile, stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează încheierea din 07 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Cegan, Elena Șalari, Dina Brînză și Gheorghi Țaruș împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Asociația de Economie și Împrumut „Prut-Văratîc” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de fidejusiune și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat